

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

15. března 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Přípustnost – Antidumping – Platnost nařízení, jehož cílem je provést rozsudek Soudního dvora, který prohlásil dřívější nařízení za neplatná – Povinnost provedení – Právní základ – Nařízení (ES) č. 1225/2009 – Článek 14 – Stanovení podmínek pro vybírání antidumpingového cla členskými státy – Příkaz pozastavit vrácení antidumpingového cla vnitrostátními celními orgány – Pokračování v řízení, které předcházelo nařízením, jež byla prohlášena za neplatná – Článek 10 – Zákaz zpětné účinnosti – Celní kodex Společenství – Článek 221 – Promlčení – Článek 236 – Vrácení cel, která nebyla dlužná“

Ve věci C-256/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Finanzgericht Düsseldorf (finanční soud v Düsseldorfu, Německo) ze dne 20. dubna 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 9. května 2016, v řízení

Deichmann SE

proti

Hauptzollamt Duisburg,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, J. Malenovský (zpravodaj), M. Safjan, D. Šváby a M. Vilaras, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. května 2017,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za společnost Deichmann SE D. Ehlem a C. Zimmermannem, Rechtsanwälte, S. De Knopem, advocaat, jakož i A. Willemsem, avocat,
- za Evropskou komisi L. Armati, K. Blanck-Putz a L. Grønfeltd, jakož i N. Kuplewatzkym a T. Maxian Ruschem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 20. července 2017,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká platnosti prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/223 ze dne 17. února 2016, kterým se stanoví postup pro posouzení některých žádostí o zacházení jako v tržním hospodářství a individuální zacházení podaných vyvážejícími výrobci z Číny a Vietnamu a kterým se provádí rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-659/13 a C-34/14 (Úř. věst. 2016, L 41, s. 3, dále jen „sporné nařízení“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi Deichmann SE a Hauptzollamt Duisburg (hlavní celní úřad v Duisburgu, Německo) (dále jen „celní úřad“) ve věci žádosti o vrácení antidumpingového cla zaplaceného v rámci dovozu obuvi se svrškem z usně do Evropské unie.

Právní rámec

Antidumpingová právní úprava

- 3 Skutkový základ sporu v původním řízení spadá do období a sporná nařízení byla přijata v období, během něhož přijetí antidumpingových opatření v Unii postupně upravovalo nařízení Rady (ES) č. 384/96 ze dne 22. prosince 1995 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (Úř. věst. 1996, L 56, s. 1, a opravy Úř. věst. 1999, L 94, s. 27, a Úř. věst. 2000, L 263, s. 34; Zvl. vyd. 11/10, s. 45), ve znění nařízení Rady (ES) č. 2117/2005 ze dne 21. prosince 2005 (Úř. věst. 2005, L 340, s. 17) (dále jen „nařízení č. 384/96“), a následně nařízení Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (Úř. věst. 2009, L 343, s. 51, a opravy Úř. věst. 2010, L 7, s. 22, a Úř. věst. 2016, L 44, s. 20), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 37/2014 ze dne 15. ledna 2014 (Úř. věst. 2014, L 18, s. 1) (dále jen „nařízení č. 1225/2009“).

- 4 Článek 9 nařízení č. 384/96, nadepsaný „Zastavení řízení bez přijetí opatření; uložení konečného cla“, v odst. 4 zejména stanovil:

„Pokud z konečného zjištění skutkového stavu vyplývá, že existuje dumping a jím způsobená újma a v zájmu Společenství podle článku 21 je nutné zasáhnout, uloží Rada [...] konečné antidumpingové clo.“

- 5 Článek 9 nařízení č. 1225/2009, nadepsaný rovněž „Zastavení řízení bez přijetí opatření; uložení konečného cla“, v odst. 4 stanovil:

„Pokud z konečného zjištění skutkového stavu vyplývá, že existuje dumping a jím způsobená újma a v zájmu Unie je nutné zasáhnout v souladu s článkem 21, uloží Komise [...] konečné antidumpingové clo.“

- 6 Článek 10 nařízení č. 384/96 i článek 10 nařízení č. 1225/2009, oba nadepsané „Zpětná působnost“, obsahovaly odst. 1 tohoto totožného znění:

„[...] konečné antidumpingové clo se uplatní pouze na výrobky, které jsou propuštěny do volného oběhu po dni, k němuž vstoupí rozhodnutí přijaté podle [...] čl. 9 odst. 4 v platnost, s výhradou výjimek uvedených v tomto nařízení.“

- 7 Článek 14 nařízení č. 1225/2009, nadepsaný „Obecná ustanovení“, stanovil v odst. 1:
„Prozatímní nebo konečné antidumpingové clo se ukládá nařízením a vybírají je členské státy ve formě, v sazbě a za ostatních podmínek stanovených v nařízení o uložení daného cla. [...]“
- 8 Článek 23 nařízení č. 1225/2009, nadepsaný „Zrušení“, stanovil:
„Nařízení (ES) č. 384/96 se zrušuje.
Zrušením nařízení (ES) č. 384/96 však není dotčena platnost řízení zahájených na jeho základě.
[...]“
- 9 V souladu se svým článkem 24, nadepsaným „Vstup v platnost“, nařízení č. 1225/2009 vstoupilo v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 22. prosince 2009, tedy dne 11. ledna 2010. Následně bylo toto nařízení zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (Úř. věst. 2016, L 176, s. 21), jež vstoupilo v platnost dvacátým dnem po svém vyhlášení dne 30. června 2016 v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Celní právní úprava

- 10 Skutkový základ sporu v původním řízení spadá do období a sporné nařízení bylo přijato v období, během něhož byla ustanoveními použitelnými v celní oblasti ustanovení stanovená v nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1992, L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013 (Úř. věst. 2013, L 269, s. 1) (dále jen „celní kodex“). Tento kodex byl v mezidobí zrušen.
- 11 Hlava VII uvedeného kodexu, nadepsaná „Celní dluh“, obsahovala články 189 až 242.
- 12 Kapitola 3 této hlavy, nadepsaná „Vybrání celního dluhu“, obsahovala zejména články 217 a 221 téhož kodexu.
- 13 Článek 217 celního kodexu v odst. 1 stanovil:
„Celní orgány vypočtou výši dovozního cla nebo vývozního cla vyplývající z celního dluhu (dále jen ‚částka cla‘), jakmile mají potřebné údaje, a zapíší ji do účetních dokladů nebo na jiný rovnocenný nosič údajů (zaúčtování).“
- 14 Článek 221 tohoto kodexu v odst. 1 a 3 stanovil:
„1. Jakmile je částka cla zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi.
[...]“
3. Sdělení dlužníkovi [týkající se částky cla] nelze provést po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu. Běh této lhůty se staví ode dne podání opravného prostředku ve smyslu článku 243 po dobu trvání řízení o opravném prostředku.“

- 15 V kapitole 5 hlavy VII uvedeného kodexu, nadepsané „Vrácení a prominutí cla“, byl uveden článek 236 téhož kodexu, jehož odstavec 1 stanovil:

„Dovozní nebo vývozní clo se vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zapláceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona.

[...]“

Skutečnosti předcházející sporu a předběžná otázka

Skutečnosti předcházející spornému nařízení

- 16 Dne 5. října 2006 Rada přijala nařízení (ES) č. 1472/2006 o uložení konečného antidumpingového cla z dovozu některé obuvi se svrškem z usně pocházející z Čínské lidové republiky a Vietnamu a o konečném výběru uloženého prozatímního cla (Úř. věst. 2006, L 275, s. 1, dále jen „konečné nařízení“).
- 17 Článek 1 odst. 1 konečného nařízení uložil toto končené antidumpingové clo a byly v něm uvedeny různé kategorie obuvi se svrškem z usně, na které se toto clo použilo. Článek 1 odst. 3 tohoto nařízení stanovil sazbu uvedeného cla na 16,5 % pro obuv se svrškem z usně vyrobenou společnostmi usazenými v Číně, s výjimkou společnosti Golden Step, přičemž pro obuv vyrobenou touto společností byla stanovena sazba 9,7 % a pro obuv vyrobenou společnostmi usazenými ve Vietnamu byla stanovena sazba 10 %.
- 18 Kromě toho čl. 1 odst. 4 konečného nařízení stanovil, že „[n]ení-li stanoveno jinak, použijí se platné celní předpisy“.
- 19 Konečně článek 3 tohoto nařízení stanovil, že toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, k němuž došlo dne 6. října 2006, a že se použije po dobu dvou let, tedy od 7. října 2006 do 6. října 2008.
- 20 Dne 22. prosince 2009 přijala Rada prováděcí nařízení (EU) č. 1294/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některé obuvi se svrškem z usně pocházející z Vietnamu a Čínské lidové republiky rozšířeného na dovoz některé obuvi se svrškem z usně zasílané ze zvláštní administrativní oblasti ČLR Macao bez ohledu na to, zda je u něj deklarován původ ze zvláštní administrativní oblasti ČLR Macao, na základě přezkumu před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 384/96 (Úř. věst. 2009, L 352, s. 1, dále jen „nařízení o prodloužení“).
- 21 Článek 1 odst. 1 nařízení o prodloužení uložil toto clo a byly v něm uvedeny různé kategorie obuvi se svrškem z usně, na které se toto clo použilo. Článek 1 odst. 3 a 4 tohoto nařízení stanovil sazbu uvedeného cla na 16,5 % pro obuv se svrškem z usně vyrobenou společnostmi usazenými v Číně nebo zasílanou z Macaa, na 9,7 % pro obuv vyrobenou společností Golden Step a na 10 % pro obuv vyrobenou společnostmi usazenými ve Vietnamu.
- 22 Kromě toho čl. 1 odst. 5 nařízení o prodloužení stanovil, že „[n]ení-li stanoveno jinak, použijí se platné celní předpisy“.
- 23 Konečně článek 2 tohoto nařízení stanovil, že toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, ke kterému došlo dne 30. prosince 2009, a že se použije po dobu patnácti měsíců, to znamená od 31. prosince 2009 do 30. března 2011.

- 24 Rozsudkem ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), prohlásil Soudní dvůr, že konečné nařízení a nařízení o prodloužení jsou neplatná v rozsahu, v němž porušují čl. 2 odst. 7 písm. b) a čl. 9 odst. 5 nařízení č. 384/96.

Sporné nařízení

- 25 Jak vyplývá z názvu sporného nařízení a z bodu 13 jeho odůvodnění, je cílem tohoto nařízení přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s rozsudkem ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74).
- 26 V tomto ohledu Komise v bodech 13 až 16, 21 a 24 odůvodnění sporného nařízení v podstatě uvedla, že zamýšlí napravit protiprávnosti zjištěné Soudním dvorem, přičemž bude pokračovat v řízeních, na jejichž základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení, ve fázi, kdy tyto protiprávnosti nastaly, za účelem přijetí nových nařízení, která opětovně uloží antidumpingová cla v příslušných sazbách. Rovněž upřesnila, že tato antidumpingová cla budou účinná ode dne, kdy vstoupilo v platnost konečné nařízení a nařízení o prodloužení.
- 27 Kromě toho měla Komise v bodech 18 a 22 odůvodnění sporného nařízení za to, že je třeba „uložit vnitrostátním celním orgánům, v jejichž působnosti je rozhodování o náhradách [vrácení] antidumpingových cel na základě článku 236 [celního kodexu], [...] aby dříve, než přikročí k náhradě [vrácení] cla, vyčkaly posouzení [...] ohledně žádosti o zacházení jako v tržním hospodářství a o individuální zacházení a případně opětovného uložení antidumpingového cla v příslušné sazbě.“ Komise rovněž upřesnila, že „právním základem takovéto povinnosti je čl. 14 odst. 1 první věta [...] nařízení [č. 1225/2009], který stanoví, že nařízení o uložení cla určí podrobný postup jeho výběru členskými státy.“
- 28 Na tomto základě článek 1 sporného nařízení stanoví:

„1. Vnitrostátní celní orgány, jež na základě článku 236 celního kodexu [...] obdržely žádost o vrácení antidumpingového cla uloženého [konečným] nařízením [...] nebo [...] nařízením [o prodloužení] a vybraného vnitrostátními celními orgány, která se zakládá na skutečnosti, že vyvážející výrobce, který nebyl zařazen do vzorku, požádal o zacházení jako v tržním hospodářství nebo o individuální zacházení, postoupí uvedenou žádost a veškeré podpůrné dokumenty Komisi.

2. Komise ve lhůtě osmi měsíců od přijetí žádosti a veškerých podpůrných dokumentů ověří, zda vyvážející výrobce skutečně žádost o zacházení jako v tržním hospodářství a o individuální zacházení podal. Pokud ano, Komise uvedenou žádost posoudí a po poskytnutí informací [...] opětovně uloží příslušné clo prostřednictvím prováděcího nařízení Komise.

3. Vnitrostátní celní orgány před přijetím rozhodnutí o žádosti o vrácení a prominutí antidumpingového cla vyčkají, dokud nebude zveřejněno příslušné prováděcí nařízení Komise o opětovném uložení cla.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 29 Výměrem ze dne 10. května 2010, který byl následně oznámen žalobkyni v původním řízení, stanovil celní úřad částku antidumpingového cla, kterou má tato žalobkyně na základě konečného nařízení a nařízení o prodloužení zaplatit, na 11 181,92 eura, a to z titulu propuštění určité obuvi se svrškem z usně pocházející z Číny a z Vietnamu do volného oběhu v Unii. Tato obuv byla vyrobena čínskou společností a vietnamskou společností, které obě v rámci řízení, na jejichž základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení, podaly žádost o zacházení jako v tržním hospodářství,

případně o individuální zacházení. Komise se však k těmto žádostem nevyjádřila, jelikož společnosti, které je předložily, nebyly zařazeny do vzorku vyvážejících výrobců, který byl vytvořen pro účely šetření, jež vedlo k přijetí uvedených nařízení.

- 30 Dne 12. června 2012 požádala žalobkyně v původním řízení celní úřad, aby jí vrátil na základě článku 236 celního kodexu antidumpingové clo, které vybral na základě konečného nařízení a nařízení o prodloužení, přičemž tvrdila, že toto clo musí být považováno za clo, které nebylo dlužné ze zákona v okamžiku jeho zaplacení, a to s ohledem na neplatnost uvedených nařízení. Tato žádost byla předmětem zamítavého rozhodnutí přijatého dne 15. listopadu 2013. V důsledku toho žalobkyně v původním řízení podala proti tomuto rozhodnutí stížnost, která byla uvedeným celním úřadem rovněž zamítnuta, a poté žalobu k předkládajícímu soudu.
- 31 V tomto ohledu Finanzgericht Düsseldorf (finanční soud v Düsseldorfu, Německo) zaprvé uvádí, že žalobkyně v původním řízení je oprávněna dovolávat se s ohledem na situaci, v níž se nachází, částečné neplatnosti konečného nařízení a nařízení o prodloužení, kterou Soudní dvůr konstatoval v rozsudku ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), a že by tedy její žalobě mělo být normálně vyhověno, přičemž se celnímu úřadu uloží, aby jí vrátil podle článku 236 celního kodexu antidumpingové clo, které uhradila.
- 32 Zadruhé předkládající soud uvádí, že sporné nařízení, které bylo přijato po podání uvedené žaloby, napříště brání vydání takového příkazu, s ohledem na jeho přímou použitelnost. Dodává však, že pochybuje o platnosti tohoto nařízení z několika důvodů.
- 33 Tento soud si zaprvé klade otázku, zda sporné nařízení mělo být založeno nikoli na nařízení č. 1225/2009, ale na nařízení č. 384/96, a zda v důsledku toho pravomoc uložit antidumpingové clo neměla být svěřena Komisi, nýbrž Radě, které byla tato pravomoc svěřena čl. 9 odst. 4 nařízení č. 384/96.
- 34 Zadruhé za předpokladu, že by Komise ve sporném nařízení právem použila nařízení č. 1225/2009, se uvedený soud snaží zjistit, zda Komise byla oprávněna přijmout příkazy stanovené v článku 1 sporného nařízení s ohledem na znění čl. 14 odst. 1 první věty nařízení č. 1225/2009 a čl. 236 odst. 1 celního kodexu.
- 35 Zatřetí si uvedený soud klade otázku, zda sporné nařízení mohlo platně stanovit, že se bude pokračovat v řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení za účelem opětovného uložení antidumpingových cel uložených posledně uvedenými nařízeními, s ohledem na pravidla zákazu zpětné účinnosti stanovená v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 384/96 a poté v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1225/2009, a na pravidlo o promlčení uvedené v čl. 221 odst. 3 celního kodexu.
- 36 Začtvrté si předkládající soud klade v podstatě otázku, zda příkazy stanovené sporným nařízením lze považovat za nepřiměřené v rozsahu, v němž zavazují vnitrostátní celní orgány, aby Komisi postoupily žádosti o vrácení, které jim byly předloženy podle článku 236 celního kodexu.
- 37 Za těchto podmínek se Finanzgericht Düsseldorf (finanční soud v Düsseldorfu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je [sporné] nařízení platné?“

K přípustnosti

- 38 Komise tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce musí být odmítnuta jako nepřijatelná z důvodu, že žalobkyně ve věci v původním řízení byla bez jakékoli pochybnosti oprávněna domáhat se u unijního soudu zrušení sporného nařízení, ale že tak neučinila ve lhůtě stanovené v čl. 263 šestém pododstavci SFEU, takže jí nemůže být povoleno obcházet tuto lhůtu tím, že v současné době namítá neplatnost tohoto nařízení před předkládajícím soudem.
- 39 V tomto ohledu podle ustálené judikatury platí, že v případě, kdy osoba, která byla bez jakékoli pochybnosti oprávněna domáhat se u unijního soudu zrušení určitého aktu, tak neučinila ve lhůtě stanovené v čl. 263 šestém pododstavci SFEU, je třeba mít za to, že tato osoba nemůže oprávněně namítat neplatnost takového aktu v rámci žaloby podané před vnitrostátním soudem, která směřuje proti vnitrostátnímu opatření přijatému na základě uvedeného aktu (rozsudky ze dne 9. března 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, bod 23, jakož i ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma, C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74, bod 56).
- 40 Proto jestliže v takové situaci, jako je situace zmíněná v předcházejícím bodě tohoto rozsudku, předloží dotčený vnitrostátní soud Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce směřující k posouzení platnosti v této věci, musí být tato žádost odmítnuta jako nepřijatelná.
- 41 V projednávané věci však není nutné určit, zda žalobkyně v původním řízení byla bez jakékoli pochybnosti oprávněna domáhat se u unijního soudu zrušení sporného nařízení, neboť se tato žalobkyně nenachází v situaci uvedené v judikatuře citované v bodě 39 tohoto rozsudku. Toto nařízení bylo totiž přijato po podání žaloby předložené před předkládajícím soudem, v rámci níž je podle předkládajícího soudu toto nařízení uplatňováno vůči žalobkyni v původním řízení. Žalobkyně v původním řízení se tedy snaží hájit, a nikoli obcházet lhůtu, v níž mohla napadnout uvedené nařízení před Tribunálem Evropské unie.
- 42 Z toho vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžné otázce

- 43 I když ze znění položené otázky nevyplývají důvody neplatnosti, ohledně nichž si předkládající soud klade otázky, je třeba mít s ohledem na údaje uvedené v předkládacím rozhodnutí za to, že podstatou předběžné otázky uvedeného soudu je, zda je sporné nařízení neplatné z několika důvodů vycházejících z toho, že provádí nařízení č. 1225/2009, a nikoli nařízení č. 384/96, z okolnosti, že je jeho základem čl. 14 odst. 1 první věta nařízení č. 1225/2009, z dodržování pravidel použitelných v oblasti zákazu zpětné účinnosti a z promlčení, jakož i z případné nepřiměřenosti příkazů, které stanoví.
- 44 Tyto různé důvody neplatnosti je třeba posoudit postupně.
- 45 Zprvce předkládající soud si klade otázku, zda s ohledem na znění čl. 23 druhého pododstavce nařízení č. 1225/2009 a data, kdy byla zahájena řízení, na jejichž základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení, mělo být sporné nařízení založeno nikoli na nařízení č. 1225/2009, ale na nařízení č. 384/96. Kromě toho předkládající soud poznamenává, že pokud by tomu tak bylo, bylo by sporné nařízení v důsledku toho neplatné rovněž z důvodu, že neprávem svěřuje pravomoc neukládat antidumpingové clo Radě, nýbrž Komisi, třebaže čl. 9 odst. 4 nařízení č. 384/96 přiznává tuto pravomoc Radě.
- 46 V tomto ohledu je třeba uvést, že vztahy mezi nařízením č. 384/96 a nařízením č. 1225/2009 upravuje článek 23 nařízení č. 1225/2009.

- 47 Tento článek je nadepsán „Zrušení“. Jeho první pododstavec stanoví, že „[n]ařízení [č. 384/96] se zrušuje.“ Jeho druhý pododstavec blíže stanoví účinky tohoto zrušení na řízení zahájená na základě tohoto nařízení.
- 48 Je nutno konstatovat, že existuje určitý nesoulad mezi různými jazykovými verzemi tohoto druhého pododstavce. Ačkoli některé z těchto jazykových verzí, a zejména verze v německém jazyce uvádějí, že se nařízení č. 384/96 použije i nadále na řízení, která byla zahájena na základě tohoto nařízení, totiž všechny ostatní verze pouze uvádějí, že zrušením tohoto nařízení není dotčena platnost těchto řízení.
- 49 Z ustálené judikatury přitom vyplývá, že nezbytnost jednotného výkladu unijního práva vylučuje, aby byl text ustanovení tohoto práva v případě pochybností posuzován izolovaně, a naopak vyžaduje, aby byl vykládán s ohledem jak na skutečnou vůli jeho autora, tak na cíl jím sledovaný, ve světle zejména všech jeho jazykových verzí (rozsudky ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma, C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74, bod 122, jakož i ze dne 25. ledna 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 47).
- 50 V projednávaném případě z bodu 1 odůvodnění nařízení č. 1225/2009 vyplývá, že jeho cílem je především provést kodifikaci nařízení č. 384/96, bez změny jeho podstaty.
- 51 Kromě toho z nadpisu a ze znění článku 23 nařízení č. 1225/2009 vyplývá, že unijní normotvůrce chtěl přijetím tohoto článku zrušit nařízení č. 384/96, přičemž výslovně zaručí, že řízení zahájená na základě tohoto nařízení zůstávají platná, aby umožnil příslušným orgánům pokračovat v těchto řízeních. Naproti tomu unijní normotvůrce ve většině jazykových verzí nařízení č. 1225/2009 nestanovil, že se ustanovení nařízení č. 384/96 na uvedená řízení použijí i nadále.
- 52 Konečně z judikatury vyplývá, že unijní akty musejí být v zásadě přijaty v souladu s procesními pravidly platnými ke dni jejich přijetí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. června 2016, Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:434, bod 40). Z toho vyplývá, že právě z důvodu zrušení nařízení č. 384/96 a s ohledem na účel nařízení č. 1225/2009 řízení zahájená na základě nařízení č. 384/96 mohla po jeho zrušení pokračovat již pouze na základě nařízení č. 1225/2009.
- 53 V projednávaném případě bylo sporné nařízení přijato dne 17. února 2016, tedy k datu následujícímu po zrušení nařízení č. 384/96 nařízením č. 1225/2009, k němuž došlo dne 11. ledna 2010.
- 54 Komise tedy sporné nařízení správně založila na nařízení č. 1225/2009.
- 55 Kromě toho je třeba uvést, že sporné nařízení právem svěřuje pravomoc ukládat antidumpingové clo Komisi, a nepřiznává ji Radě, jelikož tuto pravomoc Komisi vskutku svěřuje čl. 9 odst. 4 nařízení č. 1225/2009, ve znění nařízení č. 37/2014.
- 56 Zadruhé se předkládající soud táže, zda čl. 14 odst. 1 první věta nařízení č. 1225/2009 představuje právní základ umožňující přijetí příkazů stanovených v článku 1 sporného nařízení. Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že z tohoto čl. 14 odst. 1 první věty nelze vyvodit, že opravňuje Komisi k přijetí přípravných opatření směřujících k opětovnému uložení antidumpingových cel a k přijetí příkazů, které by mohly být v rozporu s čl. 236 odst. 1 celního kodexu v rozsahu, v němž by bránily vnitrostátním celním orgánům vrátit antidumpingové clo vybrané podle konečného nařízení a nařízení o prodloužení.
- 57 Pokud jde o první aspekt dotazů předkládajícího soudu, je třeba uvést, že podle čl. 14 odst. 1 první věty nařízení č. 1225/2009 se antidumpingové clo ukládá nařízením a vybírají je členské státy ve formě, v sazbě a za ostatních podmínek stanovených v nařízení o uložení daného cla.
- 58 Ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že unijní normotvůrce nezamýšlel stanovit taxativním způsobem podmínky týkající se výběru antidumpingového cla, které může stanovit Komise.

- 59 Cílem příkazů stanovených v článku 1 sporného nařízení je přitom zachovat vybírání antidumpingového cla uloženého konečným nařízením a nařízením o prodloužení, přičemž je vnitrostátním celním orgánům uloženo, aby vyčkaly, až Komise určí sazby, v nichž toto clo mělo být stanoveno, za účelem provedení rozsudku ze dne 4. února 2016, *C & J Clark International a Puma* (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), než se vyjádří k žádostem o vrácení podaným subjekty, které uvedené clo uhradily.
- 60 Vzhledem k tomu, že se uvedené příkazy týkají vybírání dotčeného antidumpingového cla členskými státy, tedy čl. 14 odst. 1 první věta nařízení č. 1225/2009 skutečně opravňoval Komisi k tomu, aby je přijala.
- 61 Pokud jde o druhý aspekt uvedený v bodě 56 tohoto rozsudku, je třeba připomenout, že cílem sporého nařízení je přijmout opatření nezbytná k provedení rozsudku ze dne 4. února 2016, *C & J Clark International a Puma* (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), v němž Soudní dvůr prohlásil, že konečné nařízení a nařízení o prodloužení jsou neplatná, jak bylo uvedeno v bodě 24 rozsudku v projednávané věci.
- 62 Je zajisté pravda, že podle ustálené judikatury platí, že prohlásí-li Soudní dvůr, že takové nařízení o uložení antidumpingového cla, jako je konečné nařízení a nařízení o prodloužení, je neplatné, je třeba mít za to, že antidumpingové clo není dlužné ze zákona ve smyslu článku 236 celního kodexu a vnitrostátní celní orgány jsou v zásadě povinny jej vrátit za podmínek stanovených za tímto účelem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. září 2007, *Ikea Wholesale*, C-351/04, EU:C:2007:547, body 66 až 69, a ze dne 18. ledna 2017, *Wortmann*, C-365/15, EU:C:2017:19, bod 34).
- 63 Přesný dosah rozsudku Soudního dvora o prohlášení neplatnosti, a tudíž povinností, které z něj vyplývají, však musí být určen v každém konkrétním případě s ohledem nejen na výrok tohoto rozsudku, ale i na odůvodnění, které tvoří jeho nezbytnou oporu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2016, *CM Eurologistik a GLS*, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, bod 49, jakož i citovaná judikatura).
- 64 Za těchto podmínek je třeba v projednávané věci určit přesný dosah prohlášení neplatnosti obsaženého ve výroku rozsudku ze dne 4. února 2016, *C & J Clark International a Puma* (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74) s ohledem na odůvodnění tohoto rozsudku, které tvoří jeho nezbytnou oporu.
- 65 Nejprve z bodů 79, 112, 135 a 177 uvedeného rozsudku vyplývá, že neplatnost konečného nařízení a nařízení o prodloužení, kterou Soudní dvůr prohlásil, je důsledkem dvou protiprávních jednání, která jsou sice odlišná, ale propojená. Rada a Komise přijaly tato nařízení, aniž předtím posoudily žádosti o přiznání zacházení jako v tržním hospodářství, které podali někteří vyvážející výrobci, kterých se týkalo šetření, na jehož základě byla vydána uvedená nařízení, a to v rozporu s čl. 2 odst. 7 písm. b) nařízení č. 384/96. Dále Rada a Komise v rozporu s čl. 9 odst. 5 nařízení č. 384/96 neposoudily žádosti o individuální zacházení pocházející od týchž vyvážejících výrobců.
- 66 Dále z bodů 39, 108, 120 a 131 uvedeného rozsudku vyplývá, že cílem všech těchto žádostí bylo umožnit vyvážejícím výrobcům, kteří je předložili, aby jim bylo poskytnuto individualizované zacházení v rámci různých přípravných operací směřujících k uložení antidumpingového cla, které mohlo vést Radu a Komisi k tomu, že stanoví ve prospěch uvedených vyvážejících výrobců sazby antidumpingového cla, které jsou nižší než sazby, které byly stanoveny v konečném nařízení a nařízení o prodloužení.
- 67 Konečně z bodů 174 a 177 rozsudku ze dne 4. února 2016, *C & J Clark International a Puma* (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), vyplývá, že posouzení provedené Soudním dvorem v tomto rozsudku neodhalilo žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost konečného nařízení a nařízení o prodloužení.

- 68 Vzhledem k těmto důvodům je třeba mít za to, že za účelem splnění povinností vyplývajících z rozsudku ze dne 4. února 2016, *C & J Clark International a Puma* (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), mohla mít Komise platně za to, že jí přísluší provést přezkum žádostí podaných dotčenými vyvážejícími výrobci s cílem určit, zda sazby antidumpingových cel, která se na ně použila na základě konečného nařízení a nařízení o prodloužení, měly být stanoveny v menší výši, než jsou sazby stanovené těmito dvěma nařízeními.
- 69 Jde totiž nanejvýš pouze o část antidumpingového cla vybraného podle uvedených nařízení, odpovídající případnému rozdílu mezi sazbami, které tato nařízení stanovila pro antidumpingové clo, a sazbami, které měly být stanoveny, pokud by k protiprávnostem konstatovaným Soudním dvorem v rozsudku ze dne 4. února 2016, *C & J Clark International a Puma* (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), nedošlo, která byla uložena neprávem a musí být z tohoto důvodu dotyčným vrácena. V této souvislosti nelze článek 236 celního kodexu vykládat tak, že zakazuje Komisi nařídit, aby bylo rozhodnuto o žádostech o vrácení uvedených antidumpingových cel až po ukončení řízení, jehož cílem je právě umožnit jí vypočítat takový rozdíl.
- 70 Za těchto podmínek s ohledem na judikaturu citovanou v bodech 62 a 63 tohoto rozsudku nebylo namístě provést okamžité a úplné vrácení dotyčného antidumpingového cla.
- 71 Vzhledem k tomu, že příkazy stanovené v článku 1 sporného nařízení nejsou v rozporu s čl. 236 odst. 1 celního kodexu, tedy Komise byla skutečně oprávněna k přijetí těchto příkazů na základě čl. 14 odst. 1 první věty nařízení č. 1225/2009.
- 72 Zatřetí se předkládající soud táže, zda sporné nařízení mohlo platně stanovit, že se bude pokračovat v řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení za účelem opětovného uložení antidumpingových cel uložených posledně uvedenými nařízeními, a to po dobu jejich počátečního použití. Klade si totiž otázku, zda vzhledem ke skutečnosti, že tato antidumpingová cla pozbyla platnosti ke dni přijetí sporného nařízení, takové pokračování v řízení není v rozporu s pravidly zákazu zpětné účinnosti stanovenými v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 384/96 a poté v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1225/2009, a s pravidlem o promlčení stanoveným v čl. 221 odst. 3 celního kodexu.
- 73 V tomto ohledu pokud jde nejprve o možnost pokračovat v řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení za účelem opětovného uložení antidumpingových cel stanovených těmito nařízeními, a to po dobu jejich počátečního použití, je třeba uvést, že jestliže rozsudek Soudního dvora zrušil nařízení o uložení antidumpingového cla nebo prohlásil, že je takové nařízení neplatné, orgán, který má přijmout opatření k vyhovění tomuto rozsudku, má možnost pokračovat v řízení, na jehož základě bylo vydáno uvedené nařízení, i když tato možnost není výslovně stanovena použitelnou právní úpravou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2016, *CM Eurologistik a GLS*, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, body 51 a 52).
- 74 Z ustálené judikatury kromě toho vyplývá, že s výjimkou případů, kdy bylo konstatovanou protiprávností postiženo celé řízení, má dotčený orgán za účelem přijetí aktu, jehož účelem je nahrazení zrušeného nebo neplatného aktu, možnost pokračovat v řízení až od fáze, kdy k této protiprávnosti došlo (rozsudek ze dne 28. ledna 2016, *CM Eurologistik a GLS*, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, bod 51).
- 75 Z toho vyplývá, že sporné nařízení mohlo platně stanovit, že se bude pokračovat v řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné nařízení a nařízení o prodloužení.
- 76 Pokud jde dále o otázku, zda takové pokračování v řízení je povoleno v případě, kdy dotčená antidumpingová cla pozbyla platnosti, s ohledem na pravidla použitelná v oblasti zákazu zpětné účinnosti, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že jestliže unijní orgán využije možnosti pokračovat v řízení uvedené v bodech 73 a 74 tohoto rozsudku, musí v souladu se zásadami upravujícími časovou působnost právních předpisů dodržovat hmotněprávní pravidla platná v době rozhodné z hlediska

skutkových okolností, kterých se týká nařízení, které bylo zrušeno nebo prohlášeno za neplatné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. června 2016, Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:434, bod 40).

- 77 V souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení č. 384/96 tak pokračování v řízení, k němuž v projednávané věci došlo na základě sporného nařízení, nemůže vést k tomu, že nařízení, které bude přijato po skončení tohoto řízení a nahradí konečné nařízení a nařízení o prodloužení, opětovně uloží antidumpingová cla, která by se použila na výrobky, jež byly propuštěny do volného oběhu přede dnem, kdy tato nařízení vstoupila v platnost.
- 78 Naproti tomu znění čl. 10 odst. 1 nařízení č. 384/96 nevylučuje, aby bylo pokračováno v řízení v případě, kdy dotčená antidumpingová cla od tohoto dne pozbyla platnosti, za předpokladu, že tato cla jsou opětovně uložena během doby jejich počátečního použití, tedy v projednávané věci u výrobků propuštěných do volného oběhu, jakmile konečné nařízení a nařízení o prodloužení vstoupily v platnost.
- 79 Nelze mít tudíž za to, že je pokračování v řízení provedené v projednávané věci v rozporu s pravidlem zákazu zpětné účinnosti stanoveným v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 384/96 z důvodu, že dumpingová cla zavedená konečným nařízením a nařízením o prodloužení pozbyla platnosti ke dni přijetí sporného nařízení.
- 80 Pokud jde konečně o pravidlo uvedené v čl. 221 odst. 3 celního kodexu, je třeba připomenout, že je zajisté pravda, že je jeho účinkem nejen pouze zabránit tomu, aby částka cla mohla být sdělena dlužníkovi po uplynutí lhůty tří let od data vzniku jeho celního dluhu, ale rovněž způsobit, že je tento celní dluh samotný promlčen po uplynutí uvedené lhůty (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. února 2006, Molenbergatie, C-201/04, EU:C:2006:136, body 39 a 41).
- 81 Jak však již Soudní dvůr uvedl, toto pravidlo se použije podle samotného znění čl. 221 odst. 3 celního kodexu pouze na sdělení výše cla dlužníkovi, a jeho provedení v tomto ohledu přísluší pouze vnitrostátním celním orgánům příslušným k uskutečnění takového sdělení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2003, Nizozemsko v. Komise, C-156/00, EU:C:2003:149, body 63 a 64).
- 82 Kromě toho z čl. 221 odst. 1 celního kodexu vyplývá, že k tomuto sdělení částky cla dlužníkovi může dojít až po zaúčtování takové částky, které je samo vymezeno v čl. 217 odst. 1 celního kodexu jako operace spočívající v tom, že příslušný celní orgán vypočte uvedenou částku, jakmile má potřebné údaje (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 23. února 2006, Molenbergatie, C-201/04, EU:C:2006:136, bod 46, jakož i ze dne 16. července 2009, Snauwaert a další, C-124/08 a C-125/08, EU:C:2009:469, body 21 a 23).
- 83 V důsledku toho pravidlo o promlčení uvedené v čl. 221 odst. 3 celního kodexu nemůže bránit tomu, aby Komise přijala nařízení o uložení antidumpingového cla nebo o jeho opětovném uložení, a tím spíše ani tomu, aby tento orgán zahájil nebo pokračoval v řízení, které předchází takovému přijetí, jelikož ke každé z těchto operací dochází nezbytně před operacemi spočívajícími v tom, že příslušné vnitrostátní celní orgány vypočtou částku cla, která má být vybrána, podle dotčeného nařízení a následně tuto částku sdělí dlužníkovi.
- 84 V projednávané věci tedy vnitrostátní celní orgány budou moci určit odpovídající cla a sdělit je dlužníkům, až když Komise ukončí řízení, v němž je pokračováno na základě sporného nařízení, a ony opětovně uloží v příslušných sazbách antidumpingová cla uložena konečným nařízením a nařízením o prodloužení. Bude pak příslušet těmto orgánům, aby pod dohledem příslušných vnitrostátních soudů zajistily v každém konkrétním případě dodržování čl. 221 odst. 3 celního kodexu, když ověří, že k takovému sdělení může ještě dojít s ohledem na lhůtu tří let stanovenou v první větě tohoto ustanovení a na případné stavení této lhůty v souladu s druhou větou uvedeného ustanovení.

- 85 Uvedené pokračování v řízení tedy není v rozporu s pravidlem o promlčení stanoveným v čl. 221 odst. 3 celního kodexu.
- 86 Začtvrté a v poslední řadě si předkládající soud klade otázku ohledně případné nepřiměřenosti příkazů stanovených sporným nařízením, když uvádí, že by k provedení rozsudku ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), mohla stačit opatření menšího rozsahu.
- 87 V tomto ohledu z judikatury vyplývá, že ačkoli je právním důsledkem konstatování neplatnosti unijního aktu povinnost uložená orgánu, který tento akt přijal, aby přijal nezbytná opatření k nápravě zjištěné protiprávnosti, přičemž povinnost stanovená v článku 266 SFEU v případě zrušujícího rozsudku se použije obdobně, nic to nemění na tom, že tento orgán má široký prostor pro uvážení při volbě těchto opatření s tím, že tato opatření musí být slučitelná s výrokem dotčeného rozsudku, jakož i s odůvodněním, kterým je nezbytně podepřen (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2016, CM Eurologistik a GLS, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, body 48 a 76, jakož i citovaná judikatura).
- 88 S ohledem na existenci tohoto širokého prostoru pro uvážení může být legalita uvedených opatření dotčena pouze jejich zjevnou nevhodností ve vztahu ke sledovanému cíli (viz obdobně rozsudky ze dne 8. února 2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:70, bod 53, jakož i ze dne 6. září 2017, Slovensko a Maďarsko v. Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 207).
- 89 V projednávaném případě je přitom třeba zaprvé uvést, že z předcházejících úvah vyplývá, že analýza příkazů stanovených v článku 1 sporného nařízení neodhalila, že by tyto příkazy byly neslučitelné s výrokem a odůvodněním rozsudku ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74).
- 90 Zadruhé se nejeví, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, když zvolila tato opatření. Povinnost uložená vnitrostátním celním orgánům, aby postoupily Komisi žádosti o vrácení, které jim byly předloženy podle článku 236 celního kodexu, totiž může zaručit, že tento orgán bude mít k dispozici všechny relevantní skutečnosti pro nápravu protiprávností zjištěných Soudním dvorem v rozsudku ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma (C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74), aniž pro dotčené subjekty vznikne dodatečná administrativní zátěž a neodůvodněně se zpozdí vyřízení dotčených žádostí. Je třeba ostatně uvést, že toto vyřízení je vymezeno lhůtou stanovenou v čl. 1 odst. 2 sporného nařízení a případné zpoždění může být kompenzováno platbou úroků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. ledna 2017, Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, bod 37).
- 91 Vzhledem ke všem předcházejícím úvahám je třeba na položenou otázku odpovědět, že její přezkum neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost sporného nařízení.

K nákladům řízení

- 92 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Přezkum položené otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/223 ze dne 17. února 2016, kterým se stanoví postup pro posouzení některých žádostí o zacházení jako v tržním hospodářství a individuální zacházení podaných vyvážejícími výrobci z Číny a Vietnamu a kterým se provádí rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-659/13 a C-34/14.

Podpisy.